

Sag: 2014/05002 014
Id: 00.30S00

Afdelingsnavn
Center for Koncernstyring og IT

Postadresse
Postboks 10, 3200 Helsingør

17. august 2016

Personlig henvendelse
Rådhusvej 3
3200 Helsingør
tlf: 7249 6016
e-mail: økonomi@Gribskov.dk

Telefontider
Man - tors
Fredag

Administrationens budgetvurdering, budget 2017-2020 - August 2016

1. Sammenfatning:

Budgetproces 2017-2020 er på vej ind i den afsluttende fase, og det foreliggende budgetmateriale til Byrådets budgetseminar den 24., 25. og 26. august 2016 samt til Økonomiudvalgets 1. behandling den 29. august 2016 danner således grundlag for de politiske drøftelser og forhandlinger frem mod den endelige vedtagelse af budgettet på Byrådets møde den 10. oktober 2016.

I overensstemmelse med tids- og arbejdsplan for budgetprocessen har administrationen i forlængelse af den indgåede økonomiaftale mellem KL og Regeringen udarbejdet et administrativt budgetoplæg.

I hovedtræk kan administrationens budgetoplæg sammenfattes i nedenstående hovedoversigt. Hovedlinjerne i budgetoplægget er nærmere beskrevet i afsnit 3:

Tal i lb-priser og i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020	I alt
Indtægter	-2.470.852	-2.515.338	-2.581.565	-2.668.769	
Ordinære driftsudgifter	2.404.593	2.405.339	2.435.324	2.476.504	
Ordinært driftsresultat	-66.259	-109.999	-146.241	-192.265	
Anlægsudgifter	52.946	78.442	44.479	46.190	
Lånoptagelse	0	-6.234	-6.354	0	
Byudvikling	-13.706	-3.937	6.288	6.321	
Renter og afdrag	34.021	31.776	32.049	32.049	
Resultat - Det skattefinansierede område	7.002	-9.951	-69.779	-107.704	-180.432
Forsyning - Drift og anlæg	0	0	2.277	3.842	
Resultat i alt	7.002	-9.951	-67.501	-103.862	-174.313

Negative tal = indtægter/overskud

Positive tal = udgifter/underskud

Som det fremgår af hovedoversigten, er der samlet set et mindreforbrug i administrationens budgetoplæg. Således vil der med de anvendte forudsætninger i budgetoplægget være et overskud på det skattefinansierede område på ca. 180 mio. kr. men pga. nedbringelse af gæld til forsyningsområdet er det samlede resultat en kasseopbygning 174 mio. kr.

Resultatet fra det skattefinansierede område giver det bedste mål for kommunens økonomi, da forsyningsområdet mere er at betragte som "ren likviditet", der skal afvikles over en årrække med en forudsætning om at forsyningsområdet over år "går i nul". Der er grundlæggende lagt en forudsætning ind om en balance mellem udgifter og indtægter.

Det er muligt for kommunen, at vælge ikke at nedbringe gælden helt eller delvist til forsyningsvirksomhederne i denne budgetperiode. Det er således herigennem muligt at forbedre det samlede resultat med op til 6 mio. kr.

Det er administrationens vurdering, at likviditetsopbygningen på de 174 mio. kr. er nødvendig for at skabe en varig balance mellem vores udgifter og indtægter samt have tilstrækkeligt råderum til de investeringer, der er behov for i de kommende år fx i forbindelse med samling af administrationen og inden for byudvikling af vores kommune.

Den gennemsnitlige likviditet forventes ultimo 2017 at være i niveau 108 mio. kr. Der henvises i øvrigt til afsnit 4, hvor den forventede likviditetsudvikling er nærmere skitseret og hvor anbefalingerne til likviditeten er angivet.

En anden faktor, der er vigtig for, om et merforbrug er forsvarligt, er udviklingen i det økonomiske resultat. I det ovenstående budget sker der et kassetræk det første år, men herefter budgetteres der med et overskud. Skiftet skyldes fortrinsvis, at de indlagte besparelser og effektiviseringer i budgetgrundlaget stiger og slår fuldt igennem sidst i budgetperioden.

2. Teknisk budgetoplæg 2017-2020:

Det tekniske budgetoplæg 2017-2020 danner grundlag for den videre budgetproces og indeholder de senest kendte konsekvenser af politisk truffede beslutninger, den indgåede aftale om kommunernes økonomi for 2017 samt øvrige "tekniske" forhold.

Administrationens budgetoplæg, som er nærmere beskrevet i afsnit 3, bygger således "ovenpå" forudsætningerne i det tekniske budgetoplæg.

Det tekniske budgetoplæg blev fremlagt første gang for Byrådet på forårets budgetseminar, hvor mindreforbruget var på 34 mio. kr. på det skattefinansierede område. Siden er det ændret i takt med ny viden om den kommunale økonomi i budgetperioden.

Vi er nu så langt i budgetprocessen, at de væsentligste forhold med betydning for budgetgrundlaget er kendte. Det er således administrationens forventning, at der ikke i det videre forløb vil fremkomme yderligere ændringer - ud over de politisk drøftede og besluttede - som i væsentlig grad ændrer det foreliggende budgetgrundlag.

De væsentligste ændringer i forhold til det basisbudget 2017-2020, der blev forelagt Byrådet på budgetseminaret i april, fremkommer meget naturligt fra den indgåede økonomiaftale, herunder den seneste beregning omkring skat, tilskud og udligning. Men der er også sket en grundig gennemgang af de øvrige forudsætninger for budgettet, det er bl.a. de iboende udfordringer som kørsel, ejendomsområdet, pris- og lønregulering (PL) på skole- og dagtilbudsområdet og investering i ny IT platform.

Som en konsekvens af den indgåede økonomiaftale indeholder det tekniske budgetoplæg ligeledes en udmøntning af det såkaldte lov- og cirkulæreprogram (DUT-udmøntninger og budgetgaranti), hvor et krav til øgede indsatser på sundhedsområdet samt forbedrede forventninger til konjunkturerne udgør de væsentligste ændringer.

Endelig indeholder det tekniske budgetoplæg 2017-2020 hidtidigt truffne politiske beslutninger, herunder BO4 2015, BO1 og BO2 for 2016.

Befolkningsreguleringer af sundheds- og ældreområdet

Der er en politisk besluttet model for regulering af budgetterne på ældreområdet som følge af befolkningsændringer. Modellen blev igangsat i forbindelse med sidste års budget, og betød budgetstigninger på 9,4 mio. kr., 19,1 mio. kr. og 29,3 mio. kr. i årene 2017-2019. Alle stigningerne er i forhold til budget 2016.

På baggrund af den nye befolkningsprognose er der i budgetterne for 2017-2019 indarbejdet yderligere 0,3 mio. kr., 1,6 mio. kr. og 2,6 mio. kr., derudover er budget 2020 øget med 14,4 mio. kr. ift. det vedtagne budget 2019.

De store budgetstigninger er resultatet af, at der i disse år sker en stor tilvækst i 65+ årige i Gribskov Kommune, og at der samtidig sker en stigning i gennemsnitsalderen for de 65+ årige.

Tidligere modtog kommunerne finansiering til de stigende ældreudgifter gennem bloktilskuddet, men det sker ikke længere. Det forventes nu, at kommunerne finansierer udgifterne til den stigende ældrebefolkning gennem effektiviseringer og besparelser.

Budgetregulering af forsørgelsesudgifterne

I Gribskov Kommune budgetteres forsørgelsesudgifterne, således at budgettet svarer til Kommuneaftalens forudsætninger om ændringer. Kommunerne (samlet for hele landet) får dækket ændringer i forsørgelsesudgifterne med 100% via budgetgaranti, balancetilskud, beskæftigelsestilskud og DUT-korrektioner - hvis forventningerne i budgetaftalen ikke holder, vil der senere ske efterreguleringer af statstilskuddene.

Denne budgetmetode er valgt, fordi konjunkturudviklingen har en væsentlig betydning for udviklingen i forsørgelsesudgifterne, og konjunkturudviklingen prognosticeres bedst i ministeriernes store regnemodeller.

Derudover har budgetmetoden den fordel, at udgifts- og indtægtssiden følges ad, således at hvis fx. forventningerne i økonomiaftalen om konjunkturudviklingen er for positive, vil det føre til kommunale budgetoverskridelser - men samtidig til efterreguleringer af de oprindelige tilskud, således at kommunerne under ét får dækket alle deres udgifter.

Der er fra 2016 gennemført en refusionsreform og en beskæftigelsesreform, som samlet har betydet store ændringer på arbejdsmarkedsområdet.

Konsekvenserne af reformerne er i overensstemmelse med budgetmodellen på forsørgelsesområdet og indlagt i budgettet på baggrund af beregninger foretaget af ministeriet.

Vi kan nu konstatere, at kommunerne inkl. Gribskov Kommune oplever et udgiftsniveau til forsørgelse, der ligger klart under ministeriets budgetvurderinger i 2016.

Kommunerne har i første omgang (via budgetgarantien mv.) fået finansieret hele det forventede forbrug, og mindredgiften vil derfor skulle tilbagebetales til staten. Det sker dels gennem en midtvejsregulering i 2016 og derudover via en efterregulering af budgetgarantien i 2018.

Budget 2017-2020 bliver påvirket af de lavere overførselsudgifter i 2016, dels sker der en efterregulering (mindreindtægt) i 2018, og dels betyder det lavere niveau i 2016 at skønnene til forsørgelsesudgifterne reduceres i hele budgetperioden, og det betyder at budgetgarantien reduceres. I 2017 reduceres budgetgarantien og beskæftigelsestilskuddet tilsammen med 17,5 mio. kr. ift. budget 2016.

I Gribskov Kommune forventes udgiftsniveauet at svare til ministeriets reviderede skøn. Dvs. at det træk der er i den fremadrettede budgetgaranti modsvares af reducerede udgifter til forsørgelse og efterreguleringen vedr. 2016 (til betaling i 2018) forventes at modsvares af tilsvarende mindredgifter i år.

Øvrige budgetændringer som følge af budgetaftalen

Der er efter budgetseminaret indgået en aftale mellem regeringen og kommunerne for 2017, konsekvenserne af denne aftale er indarbejdet i det administrative budgetoplæg. De væsentligste konsekvenser er:

Kompensation for en række lovændringer ([DUT-ændringer](#)). Disse ændringer er udgiftsneutrale for Gribskov Kommune med den viden, vi har på nuværende tidspunkt.

Regeringen har udmeldt [statsgarantien](#) for 2017, og den er indarbejdet som indtægtsgrundlag i 2017.

Fjernvarmeselskaberne er forpligtigede til at betale [garantiprovision](#) til kommunerne, og der er derfor indarbejdet en årlig indtægt på 0,9 mio. kr.

Der sker et fald i [grundskyldsindtægterne](#), det skyldes, at staten har besluttet at fastfryse grundskylden i 2016, det får også betydning for budgetårene, fordi udgangspunktet for de fremtidige fremskrivninger er låst på et lavere niveau. Det er konsekvensen af, at den skattemæssige fastsættelse af grundværdierne ikke svarer til de faktiske vurderinger, men i stedet fastsættes af en centralt fastsat årlig reguleringsprocent på maksimalt 7%. Når ejendomsværdierne ikke fremskrives i 2016, vil der således permanent være et års efterslæb i grundvurderingerne.

Kommunerne bliver samlet kompenseret for den manglende regulering via bloktilskuddet, men da Gribskov Kommune har grundværdier der ligger langt over

landsgennemsnittet, vil kommunen have et tab på denne ordning på ca. 8 mio. kr. årligt.

Men der er nogle omvendte gevinster ift. udligning og ift. at et lavere antal ejendomme vil ramme et teknisk loft for fremskrivning af grundværdier. Endelig var der allerede ved budget 2016-2019 opmærksomhed mod, at der kunne ske noget på grundskyldsområdet, og der besluttedes derfor en forsigtig budgettering af grundskatterne. Derfor vil tabet i Gribskov Kommune kun være på 3,8 mio. kr. årligt.

Fastfrysningen af grundværdierne i 2016 sker pga. fejl i Skats vurderingssystemer. Fra 2020 implementeres et nyt vurderingssystem på ejendomsområdet, og her budgetteres der med en merindtægt.

Det ekstraordinære [finansieringstilskud](#) er videreført i 2017 med samlet 3,5 mia. kr. hvoraf de 2 mia. kr. gives til vanskeligt stillede kommuner og 1,5 mia. kr. gives til alle kommuner. For Gribskov betyder det en indtægt på 10,6 mio. kr. Der var allerede i budget 2016-2019 indarbejdet 7,0 mio. kr. Det er således en merindtægt på 3,5 mio. kr. siden budgetseminaret i april.

I Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen for 2017 er der indarbejdet et [Moderniserings- og effektiviseringsprogram](#), hvor der årligt skal findes 1 mia. kr. Heraf skal halvdelen frigøres årligt til prioritering bredt set i den offentlige sektor og den anden halvdel får kommunerne lov at beholde. For Gribskov betyder det, at vi skal aflevere ca. 3,5 mio. kr. årligt.

De nærmere rammer for det fælles program mellem Regeringen og KL aftales i efteråret 2016, men følgende temaer indgår:

- Effektiv indkøb og konkurrenceudsættelse
- Effektiv drift, nye organiseringer og samarbejdsformer
- Digitalisering og velfærdsteknologi
- Regelforenkling og afbureaukratisering
- Bedre ressourceudnyttelse og styring

Derudover skal kommunerne i 2017 frigøre samlet 0,3 mia. kr. til [mere effektiv administrativ](#) drift, hvilket for Gribskov Kommune betyder 2,1 mio. kr.

[Omprioriteringsbidraget](#) er helt afskaffet fra 2018. Til gengæld skal kommunerne selv finde finansiering til evt. udfordringer inden for kommunens samlede opgaveportefølje samt bidrage til det før omtalte Moderniserings- og effektiviseringsprogram.

Det betyder, at de udgifter Gribskov Kommune fx får som følge af det stigende antal ældre samt det stigende pres på det specialiserede socialområde skal vi selv finde finansiering til, foruden de iboende udfordringer vi har, som uddybes yderligere i afsnit 3.

3. Administrationens budgetoplæg:

Administrationens budgetoplæg tager afsæt i den stramme økonomiske ramme, der er for Gribskov Kommune i de kommende år med en ramme om, at vi selv skal finansiere alle udfordringer, vores bidrag til Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet samt et demografisk pres med en stigende ældrebefolkning.

Basisbudgettet hviler som udgangspunkt på budget 2016-2019 med de deri liggende forudsætninger, herunder en fortsættelse af en produktivtets- og effektivitetsdagsorden og dertil indarbejdelse af de økonomiske konsekvenser af den demografiske udvikling, rammerne i økonomiaftalen og målet om at skabe en langsigtet balance mellem vores udgifter og indtægter.

Vigtige pointer fra budget 2016-2019, der videreføres i budgetgrundlaget:

- demografimodel ældreområdet
- effektiviseringsdagsordenen
- indlagte besparelser på ejendomsområdet

Balancen mellem kommunens løbende indtægter og udgifter er udfordret, da basisbudgettet (fra april seminaret) ikke har et tilstrækkeligt overskud til at imødegå presset fra økonomiaftalen samt at budgetopfølgningerne i 2016 samtidig viser et stort pres på den særligt tilrettelagt uddannelse (STU), aktivitetspres på Social- og Sundhedsområdet, samt udviklingen på hele flygtningeområdet. Sidst nævnte giver fortrinsvis likviditetsmæssige udfordringer i det enkelte år, men sammenhæng over tid.

Baseret på den endelige gennemgang af det tekniske udgangspunkt for budgettet, er der, som der er redegjort for i afsnit 2, foretaget en række justeringer, som også indgår i administrationens budgetoplæg for igen at skabe en langsigtet balance mellem indtægter og udgifter.

3.2. Budgetoplæggets forudsætninger - Det strategiske afsæt:

Det strategiske afsæt i det administrative budgetoplæg er en videreførelse af effektiviseringsdagsordenen, der har været en del af de seneste års budgetaftaler og som fortsat er et stort behov efter indgåelse af økonomiaftalen og arbejdet med at skabe en langsigtet balance i vores økonomi.

Administrationen har trods den stamme økonomiske ramme prioriteret at fastholde investeringen fra tidligere budgetaftaler til strategisk kompetenceudvikling med 2,0 mio. kr. i 2017 for herigennem at understøtte effektiviseringsdagsordenen og det store arbejde der bl.a. er i vores Velfærdsudviklingsprogram, hvor der desuden i dette budgetoplæg er afsat 2,5 mio. kr. i 2017, 2,0 mio. kr. i 2018 og 1,0 mio. kr. i 2019.

Derudover har det været vigtigt at arbejde med en fremtidssikret ramme for vores samarbejdsplatform, hvorfor der er prioriteret at investere i en bedre IT understøttelse af vores administrative processer. Dette uddybes senere i dette afsnit.

Dertil arbejdes der kontinuerligt med en skarp prioritering af administrationens ressourcer og stillingtagen til den forventede effekt. Dette således, at der hele tiden sker en prioritering af ressourcerne til de tiltag der virker, samtidig med der sker en vurdering af sammenhængen mellem opgaver og ressourcer.

3.2. Budgetoplæggets forudsætninger - Afsættet:

Det administrative budgetoplæg tager udgangspunkt i basisbudgettet for 2016-2019, der er baseret på budgetaftalen for 2015-2018. Det vil sige, at elementerne i

budgetaftalen som udgangspunkt er videreført i 2019. Dette indebærer også en forudsætning om, at omkostningsreduktionerne som følge af fortsat fokus på effektivitet og produktivitet realiseres. Der er dog i dette oplæg ændret på forventningerne ift. niveauet i budgetaftalen for 2016-2019. Dette fremgår af de følgende afsnit.

Det er administrationens vurdering at kommunens økonomiske situation fortsat grundlæggende er udfordret af to forhold:

1. Udefra kommende udfordringer og
2. De iboende udfordringer der er på bl.a. den særligt tilrettelagt uddannelse (STU) og ejendomsområdet.

Disse udfordringer sætter en række forudsætninger i basisbudgettet under pres. Administrationen har arbejdet med disse samt et afsæt om at skabe en langsigtet balance mellem kommunens udgifter og indtægter. Det har betydet, at det har været et strategisk valg, at der skulle foretages de nødvendige tiltag for at skabe denne balance samtidig med, der skabes råderum til de kommende nødvendige investeringer i fx udskiftning af vores IT platform, samling af administrationen og byudvikling af vores kommune. Derudover er der arbejdet med fortsat at skabe retvisende budgetter på de områder, hvor det har været muligt fx ejendomsområdet og de steder, hvor det ikke har været muligt arbejdes der målrettet på at skabe det nødvendige grundlag herfor.

Herunder er angivet de forudsætninger, der administrativt er indarbejdet i budgetgrundlaget for at imødegå udfordringerne.

Udefrakommende udfordringer

I Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen er der som tidligere nævnt indarbejdet et Moderniserings- og effektiviseringsprogram, der gør, at Gribskov Kommune årligt skal frigøre 3,5 mio. kr. hertil. Konkret betyder det, at vi i 2018 skal aflevere 3,5 mio. kr. , i 2019 skal aflevere 7 mio. kr. o.s.v. Pengene skal anvendes bredt i den offentlige sektor, hvilket betyder, at vi ikke kan regne med at pengene kommer tilbage til kommunerne.

Derudover skal vi som tidligere nævnt selv håndtere udfordringerne inden for kommunens samlede opgaveportefølje, hvor vi tidligere fik "øremærket" midler i Økonomiaftalerne til de områder, der var særligt udfordret. Så denne udefrakommende udfordring påvirker direkte vores iboende udfordringer, som er uddybet i næste afsnit.

Iboende udfordringer

Flygtninge

Kommunerne har gennem de sidste par år været udfordret i stigningen i antallet af flygtninge – mere præcist siden 2. halvår 2014. En udvikling der forventes at fortsætte ind i 2017.

Konsekvensen af flygtningetilflytningen er indarbejdet i dette budget. Økonomisk vil flygtningeregnskabet balancere over tid, men indtægterne indgår til kommunerne med

2 til 3 års forsinkelse ift. udgifterne.

I 2017 forventes nettoudgifter til flygtningene på ca. 32 mio. kr., men finansieringen af disse udgifter indgår først til kommunen i de efterfølgende 3 år primært i 2020. Kommunen skal således bære et stort likviditetsudlæg.

Der er i dette budget udelukkende budgetteret med flygtningeudgifterne i 2017, vel vidende at der også vil være store udgifter i den resterende budgetperiode. Når det er valgt, skyldes det forskydningen mellem udgifter og indtægter – hvis der budgetteres for alle årene, vil der være udgifter i alle fire budgetår men kun de delvise indtægter, da disse vil gå ud over den 4-årige budgetperiode, og det vil give et forkert billede af den reelle økonomi.

Samtidig er udviklingen i flygtningetilflytningen meget vanskelig at vurdere, og det vil derfor under ingen omstændigheder være muligt at give et retvisende budget for resultatet efter 2017.

Det er forudsætningerne for den besluttede flygtningemodel, der er lagt ind i budgetgrundlaget, hvor budgettet ligger centralt under Økonomiudvalget og udmøntes til fagudvalgene i takt med, vi modtager flygtningene hen over året.

Ejendomsstrategien

Der er i budgetgrundlaget for 2016-2019 indlagt en ramme omkring realiseringen af ejendomsstrategien og de indlagte besparelser på ejendomsområdet på 15 mio. kr. om året fra 2017 og frem. Dette giver nogle styringsmæssige udfordringer, hvorfor der i det administrative budgetoplæg er lagt op til, at dette skilles ad.

Der er forsat en forudsætning om at ejendomsstrategien fastholdes, således at kommunens ejendomsportefølje optimeres og afspejler kommunens behov for forskellige former for bygningskapacitet og ejendomme. De ejendomme der ikke anvendes, afhændes. Køb og salg af ejendomme skal bidrage til, at de allerede indlagte besparelser fra budget 2014-2017 realiseres.

Denne ramme fastholdes i 2017 og 2018, hvor der er lagt forventede salgsindtægter ind på byudvikling på 20 mio. kr. i 2017 og 10 mio. kr. i 2018 som en del af realiseringen af ejendomsstrategien. For 2019 og 2020 er det ikke forventningen, at der vil være indtægter i tilsvarende størrelsesorden, hvorfor området har fået tilført 15 mio. kr. Det betyder, at de indlagte besparelser på ejendomsområdet i 2017 og 2018 skal ses i sammenhæng med realiseringen af ejendomsstrategien og de indlagte salgsindtægter på byudviklingsområdet. Konkret betyder det, at ejendomsområdet adskilles fra salget af ejendomme og arealer og dette fremadrettet er en naturlig del af byudviklingsområdet.

Elevuddannelser (SOSU, PAU)

Kommunen skal som et led i den almindelige samfundsopgave være med til at skabe rammerne for elever på social- og sundhedsuddannelsen og pædagoguddannelsen. Vi er underlagt at kunne optage et bestemt antal studerende og udviklingen på området har været stigende. Det betyder, at budgetgrundlaget er presset og der er behov for at øge dette med 3,4 mio. kr. fra 2017 og frem.

Kørselsområdet

Ved udgangen af 2015 gik kommunens leverandør på kørselsområdet konkurs og der har efterfølgende været arbejdet på at skabe rammerne for et nyt udbud og en ny aftale. Dette arbejde er ved at være bragt til ende. Som en konsekvens heraf, forhøjes budgetgrundlaget med 0,7 mio. kr. om året fra 2017 og frem.

Pris- og lønregulering på skole- og dagtilbudsområdet

Gennemsnitslønningerne der indgår i kommunens tildelingsmodeller på skole- og dagtilbudsområderne er gennem en årrække fremskrevet under den faktiske lønudvikling. Bevillingerne til skoler og dagtilbud beregnes som deres timetildeling (der afhænger primært af antal børn) ganget med gennemsnitslønningerne, og når gennemsnitslønningerne i denne ligning ligger under de faktiske lønniveauer, er der opstået et efterslæb.

Derfor er der i budgetgrundlaget indarbejdet en udgift på 7,9 mio. kr. om året på børne- og ungeområdet for at imødekomme udfordringen.

Udskiftning af IT platform – bedre IT understøttelse af administrative arbejdsprocesser og IT infrastruktur

Der har været arbejdet med at skabe grundlaget for en bedre IT understøttelse af de administrative arbejdsprocesser og konklusionen blev, at kommunens IT platform skulle skiftes samt at der var behov for at investere massivt i den digitale infrastruktur. Det betyder, at der i de kommende år er behov for en række investeringer for at realisere dette. Konkret er der lagt 6,1 mio. kr. ind i 2017, 2,5 mio. kr. i 2018, 1,3 mio. kr. i 2019 og 2020 foruden de allerede afsatte midler til infrastrukturen. Dette skal give et mere stabilt afsæt for vores administrative arbejde og dermed også en effektivisering (se nærmere senere i afsnittet).

Til imødegåelse af de iboende udfordringer er der lagt følgende forudsætninger ind:

Velfærdsudviklingsprogrammet (VUP)

I første halvår af 2016 har kommunen i Velfærdsudviklingsprogrammet udarbejdet en velfærdsanalyse og fået identificeret de økonomiske potentialer. Næste skridt i arbejdet er at se på hvilke muligheder, der er for at tænke vores opgaveløsning anderledes således vores borgere oplever en effektiv service. Der er i budgetgrundlaget indlagt et potentiale på baggrund af forårets analyser på i alt 15,0 mio. kr. i 2017, 32,5 mio. kr. i 2018, 50,0 mio. kr. i 2019 og 59,6 mio. kr. i 2020 og frem, hvoraf de 2,5 mio. kr. om året vedr. mere fagspecifikke indsatser på arbejdsmarkedsområdet.

Der har generelt været arbejdet med at finde finansiering til kommunens udfordringer gennem Velfærdsudviklingsprogrammet, men det har ikke været muligt at finde tilstrækkelig finansiering herigennem. Derfor er det nødvendigt, at der arbejdes med andre muligheder, disse er angivet herunder.

Gevinstrealisering digitalisering

Der er i budgetgrundlaget lagt 2 spor ind ift. effektiviseringer på digitalisering. Det

ene spor handler om en generel indsats på digitalisering bredt i kommunen, hvor der er lagt en gevinstrealisering på 1,0 mio. kr. i 2018, 2,0 mio. kr. i 2019 og 3,0 mio. kr. i 2020 ind.

Det andet spor vedr. vores investering i bedre IT understøttelse af administrative arbejdsprocesser. I den forbindelse er der udarbejdet en businesscase på effekten af udskiftning af vores IT platform. Der er indlagt gevinstrealiseringer for 3,0 mio. kr. i 2019 og 4,3 mio. kr. i 2020. I 2021 stiger forventningen til 6,0 mio. kr. om året.

Reduktion af den strategiske investeringspulje

Som et led i at få den samlede økonomi til at hænge sammen er der sket en reduktion af den strategiske investeringspulje således den er på ca. 2 mio. kr. i 2017 og 2018 og på 3,7 mio. kr. i 2019 og 2020.

Administrative effektiviseringer og prioriteringer

Der er fortsat brug for at have et skarpt fokus på effektiviseringer og prioriteringer på vores administrative drift. Der er i dette budgetoplæg indarbejdet en reduktion i de administrative udgifter på 5 mio. kr. i 2017 og 10 mio. kr. i 2018 og frem. Det er et led i at imødekomme aftalen mellem KL og Regeringen med Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet og kravet om at effektivisere den administrative drift.

Pulje til opsparede midler tidligere år

Der er indlagt en pulje vedr. opsparede midler fra 2016 på omprioriterede indsatser til at bidrage til finansieringen i 2017 på 10 mio. kr.

Byudvikling

I dette budgetoplæg er der lavet en adskillelse mellem de forventede salgsindtægter vedr. ejendomsstrategien og ejendomsområdet. Der har i de seneste budgetaftaler været en kobling mellem salget af ejendomme og arealer og de indlagte besparelser på ejendomsområdet. Dette giver en uigennemsigthed og nogle styringsmæssige udfordringer. Der er derfor lagt op til en adskillelse. Det betyder, at der er lagt en forventning ind om salgsindtægter på 20 mio. kr. i 2017 og 10 mio. kr. i 2018 som en del af realiseringen af ejendomsstrategien.

Såfremt der er flere salgsindtægter end forudsætningerne i budgetgrundlaget, indgår de i den almindelige prioritering af byudviklingsrammen og udviklingen af kommunen.

Rammebesparelser ift. iboende udfordringer

Til imødegåelse af det umiddelbare merforbrug grundet de iboende udfordringer sammenholdt med de ovenfor angivne forudsætninger, har det været nødvendigt at indlægge en rammebesparelse hvert år. De tidligere indlagte rammebesparelser fra budget 2016-2019 på 100 mio. kr. er erstattet af denne nye vurdering ift. balancen i budgetgrundlaget på 140 mio. kr., altså en stigning på 40 mio. kr. i budgetperioden. Rammebesparelsen er lagt ind fra 2017 og frem med 35 mio. kr. om året. Dette er valgt for at skabe den nødvendige fremadrettede balance mellem vores udgifter og indtægter, samt rum til de nødvendige kloge investeringer.

Øvrige forudsætninger

Værdighedsmilliarden

Der blev i forbindelse med vedtagelsen af Finansloven aftalt at etablere en Værdighedsmilliard, som skulle udmøntes på baggrund af en af Byrådet udarbejdet Værdighedspolitik. Denne politik er udarbejdet og puljen indgår i budgetgrundlaget frem til og med 2019 på ca. 9 mio. kr. om året, således denne følger rammerne i Finansloven.

Ændringer på social- og sundhedsområdet

Der er i disse år store ændringer på social- og sundhedsområdet fx en ændret model for den kommunale medfinansiering og ændringer i opgaveporteføljen på sundhedsområdet. Det betyder, at der er behov for at lave en større gennemgang af budgetgrundlaget for hele området, således der hen i mod budget 2018-2021 kan arbejdes med retvisende budgetter på området.

Overgange og særligt tilrettelagt uddannelse

I budgetgrundlaget for 2016-2019 blev det besluttet, at der skulle arbejdes med overgange mellem børne- og ungeområdet til social- og sundhedsområdet. Herunder afdække årsagen til den stigende tendens i antallet og skabe et fælles styringsgrundlag for det fremadrettede arbejde og de evt. afledte budgetmæssige konsekvenser.

Der er siden blevet arbejdet målrettet på dette og skabt et administrativt grundlag for arbejdet. Det har i dette arbejde vist sig, at der er behov for at arbejde videre med at skabe det nødvendige datagrundlag for at kunne lave et fremadrettet styringsgrundlag. Derudover har vi i løbet af 2016 set en markant stigning i udgifterne på den særligt tilrettelagt uddannelse (STU), der vedrører børne- og ungeområdet, social- og sundhedsområdet og i særdeleshed arbejdsmarkedsområdet. Dette skal indarbejdes for at kunne skabe det nødvendige grundlag for fremadrettet at lave retvisende budgetter på området. Dette kan efterfølgende medføre et behov for budgetmæssige ændringer.

3.3. Anlægsområdet:

Anlægsbudgettet afspejler disponeringen fra budgetaftalen for 2016-2019. Den eneste tilføjelse er en forøgelse af anlægsrammen i 2017 med 3 mio. kr. til arbejdet med realiseringen af budgetaftalen for 2016-2019 vedr. samling af administrationen i Helsingør.

Der er fra administrationens side ikke anbefalet, hvilke projekter anlægsrammen i 2020 skal anvendes til.

Der er dog en række opmærksomhedspunkter der generelt skal overvejes i prioriteringen af anlægsrammen:

- Der er en 1:1 finansiering på 0,5 mio. kr. i 2017 på molen i Tisvilde.
- Vi har indgået et 3-kommunesamarbejde omkring kysten, hvor der foreligger en politisk beslutning i alle 3 kommuner om at samarbejde. Der har været afsat

- 2 mio. kr. om året.
- Anlægsbudgettet til Investeringsplan bygninger og klimatiltag blev afsat for at imødegå efterslæbet på ejendomsområdet. Anvendes midlerne til andre formål nedbringes efterslæbet ikke og konsekvensen bliver, at udgiften på sigt øges yderligere.
- Udbygning af plejeboligkapacitet. De seneste analyser på området angiver, at det ikke er muligt at udskyde udbygning af kommunens plejeboligkapacitet.

Der er lagt en forudsætning ind om en samlet lånefinansiering til den nye skole i Gilleleje på samlet 12 mio. kr. i budgetperioden fordelt med ca. 6 mio. kr. i h.h.v. 2018 og 2019. Derudover er der ikke lagt yderligere forudsætninger ind omkring lånefinansiering.

Anlægsprogrammet for 2017-2020 ser således ud:

Tal i 1.000 kr.	2017	2018	2019	2020	I alt
Ny vej, Græsted-Gilleleje		1.529	3.058		4.587
Fælles kystprogram	2.039	2.039			4.077
Vækst, kyst og turisme	6.625	3.568			10.193
Mole i Tisvilde	510				510
Ny skole i Gilleleje	13.761	39.243	39.243		92.246
Ny skole i Gilleleje, lån		-6.116	-6.116		-12.232
Udbygning af plejeboligkapacitet	20.386	22.425			42.811
Investeringsplan - Vejnettet		4.587			4.587
Investeringsplan – Bygninger og klimatiltag	6.116	3.058			9.174
Nationalpark	510	510	510		1.530
Samling af administrationen	3.000				3.000
Disponibelt beløb i 2020				43.616	43.616

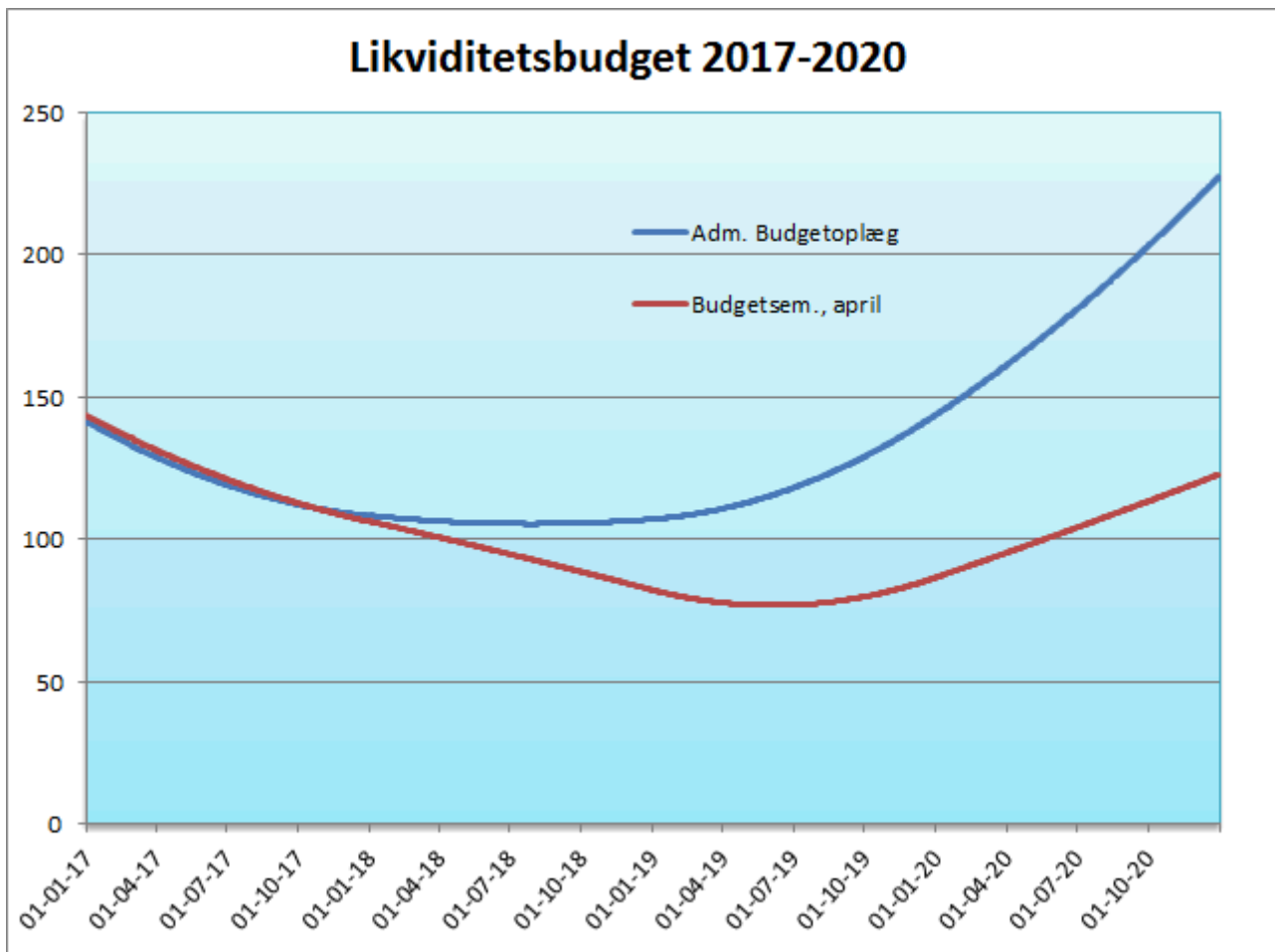
I alt ordinære anlæg i 2017-pl	52.946	70.841	36.695	43.616	204.098
---------------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

I alt ordinære anlæg i lb. Priser	52.946	72.209	38.125	46.190	209.469
--	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

4. Likviditetsudviklingen i budget 2017-2020:

Kassekreditreglen siger, at kommunens 12 måneders gennemsnitlige kassebeholdning aldrig må blive negativ, og en kommune af Gribskovs størrelse vil kunne forvente en reaktion fra ministeriet, allerede hvis kommunens kassebeholdning falder til under 50 mio. kr.

Normalt anbefaler man en kassebeholdning, der svarer til omkring 2.500 kr. pr. indbygger, dvs. 100 mio. kr. for Gribskov Kommune, og det er også administrationens anbefaling. Med en kassebeholdning af denne størrelse vil kommunen have en robusthed til at imødegå evt. udsving i økonomien uden at være tvunget til mere drastiske tiltag.

Gribskov Kommune har i de seneste år haft en robust kassebeholdning, men presset på kommunens økonomi de seneste år grundet bl.a. udviklingen inden for flygtningeområdet, demografien på ældreområdet, den kommunale medfinansiering på sygehusområdet m.v. vil kassebeholdningen falde til ca. 108 mio. kr., hvorefter de budgetterede overskud fra 2018 atter vil hæve kassebeholdningen, således niveauet med udgangen af 2020 vil være på ca. 227 mio. kr. som illustreret herover.

På baggrund af udviklingen i kassebeholdningen, hvor likviditeten i 2017 og 2018 er tæt på den anbefalede minimumsbeholdning, kan administrationen ikke anbefale tiltag i budget 2017-2020, der betyder yderligere kasetræk.